

Jørn Lier Horst

Katharina-koden

Kriminalroman

GYLDENDAL

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2017

www.gyldendal.no

Printed in Lithuania

Trykk/innbinding: ScandBook UAB

Sats: Type-it AS, Trondheim 2017

Papir: 70 g Holmen Book Cream 1,6

Boken er satt med Sabon 10,5/12 pkt.

Omslagsdesign: Peter Stoltze

ISBN 978-82-05-50564-3

ISBN 978-82-525-8778-4 (Bokklubben)

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

Se www.gyldendal.no/miljo

Pappeskene sto i bunnen av klesskapet. Det var tre av dem. Wisting dro fram den største. Den var i ferd med å revne i det ene hjørnet så han måtte være forsiktig mens han bar den med seg ut i stua.

De fire klaffene i lokket var tredd over og under hverandre. Han åpnet dem og tok ut den øverste ringpermen. Den var svart med en falmet merkelapp på ryggen: *Katharina Haugen*. Han la den til side, tok ut en rød perm merket *Vitner I* og to andre permer merket *Vitner II* og *Vitner III* i samme farge. Så fant han det han ville se på. Permen merket *Kleiverveien*.

Pappeskene inneholdt alt som var skrevet og gjort i Katharina-saken. Han burde strengt tatt ikke hatt sakspapirene hjemme, men de fortjente ikke å ligge nedlåst i et arkivrom. Der de sto i bunnen av klesskapet, ga de ham en påminnelse om saken hver gang han hentet ut en skjorte.

Han fant fram lesebrillene og satte seg med permen i fanget. Det var ett år siden sist han hadde bladd i den.

Kleiverveien var der Katharina hadde bodd. Den enkle eneboligen var fotografert fra forskjellige vinkler. Det var skog på alle kanter. På et av bildene glitret Kleivertjernet i bakgrunnen. Selve huset lå på en liten høyde, omtrent hundre meter fra veien. Det var brunt med hvite karmmer, grønn dør og tomme blomsterkasser under vinduene.

Å bla gjennom bildemappen var som å bevege seg gjennom et spøkelseshus. Katharina var borte, men på gulvet i vindfanget sto skoene hennes. Et par grå jogglesko, brune støvletter og et par tresko, sammen med mannens store san-

daler og arbeidsstøvler. På knaggrekken hang tre jakker. På kommoden i gangen lå en kulepenn og en handleliste, et uåpnet brev, en avis og noen uadresserte reklameblader. Ved siden av en pyntegenstand lå en halvvissen bukett med roser. Noen små huskelapper var klistret på speilet over kommoden: en med en dato og et klokkeslett, en annen med navn og telefonnummer og en tredje med tre initialer og et pengebeløp. *AML kr 125.*

Kofferten hennes lå åpen på senga, full av klær, som om hun hadde tenkt å være lenge borte: ti par sokker, ti underbukser, fem BH-er, ti T-skjorter, fem bukser, fem gensere, fem bluser og treningstøy. Det var noe med innholdet han aldri hadde fått til å stemme, uten at han riktig klarte å sette ord på hvorfor. Utvalget virket så stivt og formelt, som om den egentlig var pakket av noen andre, eller til noen andre.

Han bladde videre. På stuebordet lå fem bøker som var plukket ut av bokhylla. Wisting hadde lest noen av dem selv: *Mengele Zoo*, *Alkymisten*, *Hvite niggere*. Ved siden av bøkene lå et bilde av Katharina sammen med Martin Hagen. Det var tatt på et utsiktspunkt. De sto og holdt rundt hverandre og smilte til det som antakelig var en tilfeldig forbigående de hadde spurt om å ta bildet. Bildet hadde vært innrammet, men var tatt ut av rammen og lå ved siden av glasset.

Fotografiene fra kjøkkenet var det som skapte størst undring. På kjøkkenbenken sto en tallerken med en smurt brødskeiv sammen med et glass melk. Stolen hun pleide å sitte på, var skjøvet litt ut, og på bordet lå det en kulepenn og det som bare ble omtalt som Katharina-koden.

Wisting myste mot fotokopien. Den inneholdt en serie tall fordelt langs tre loddrette linjer. Så langt hadde ingen klart å forstå hva det betydde.

I tillegg til politiets egne eksperter hadde de blant annet fått kryptologer fra Forsvarets sikkerhetsavdeling til å se på den mystiske meldingen, uten at de var kommet nærmere noen løsning. Koden var også oversendt utenlandske eks-

perter, men også for dem framsto arket som en meningsløs tallkombinasjon.

Wisting snudde og vendte på kopien, som om noe skulle være forandret denne gangen, og at han nå skulle forstå hva det betydde.

Brått kikket han opp. Line var kommet. Han hadde ikke hørt hva datteren sa. Ikke engang registrert at hun kom inn i rommet.

«Hm?» spurte han og dro av seg lesebrillene slik at de ble hengende i snoren rundt halsen.

Line satte seg med datteren på fanget og begynte å ta av henne jakka og skoene mens hun kikket bort på pappesken Wisting hadde båret fram.

«Jeg hadde glemt at det var 10. oktober i morgen,» gjentok hun.

Wisting la fra seg permen, strakte armene fram mot barnebarnet og løftet henne over til seg. Hun var ikke noen baby lenger. Den lille hjelpeløse krabaten han hadde holdt i armene for første gang for fjorten måneder siden, hadde fått sin egen personlighet. Han presset leppene mot det runde kinnet hennes og ga henne et smellkyss. Amalie hiktet av latter og forsøkte å fange brillene hans med de lubne nevene sine. Han hektet dem helt av og la dem fra seg.

«Tror du det står noe der som du ikke har lest før?» spurte Line og nikket mot permen på bordet.

Hun virket gretten og irritert.

«Er det noe galt?» spurte Wisting.

Line sukket, stakk hånden i veska og dro fram en gul plastremse med en rask bevegelse. Lepestift, kulepenn, en tyggegummipakke og annet rask fra veska fulgte med.

«Jeg fikk parkeringsbot,» forklarte hun og slengte den ned på bordet før hun begynte å samle innholdet i veska igjen. «700 kroner.»

Wisting kastet et blick på den.

«Parkering i strid med skilt 372,» leste han. «Hva er skilt 372?»

«Parkering forbudt.»

Wisting smilte, bøyde seg og gned nesa mot kinnet til barnebarnet.

«Mamma har fått bot,» sa han med tilgjort stemme.

Line reiste seg.

«Jeg skjønner ikke at du fortsatt holder på med de papirene,» sa hun og gikk mot kjøkkenet. «Etter alle disse årene.»

«Skal du klage?» spurte Wisting. «På boten?»

«Det er ikke noe å klage på,» svarte Line. «Jeg så ikke skiltet. Det er bare så sure penger.»

Hun kom inn igjen med en teskje, fant fram et beger med yoghurt fra stelleveska og tok Amalie tilbake til sitt eget fang.

«Har du funnet noen flere slektninger til henne?» spurte Wisting.

Line rev lokket av yoghurtbeget.

«Noen fem- og seksmeninger i Bergen,» svarte hun og ga ham et raskt smil.

«Hvordan blir man seksmeninger?» spurte Wisting.

«Når man har felles tipp-tippoldeforeldre,» forklarte Line og matet Amalie.

«Og hvilken tipp-tippoldefar snakker vi om?»

«Arthur Thorsen,» forklarte Line. «Han var oldefaren til mamma.»

«Aldri hørt om ham,» innrømmet Wisting.

«Født på Askøy i 1870,» opplyste Line.

Wisting ristet på hodet og grep tak i rapporten han hadde vært i ferd med å lese.

«Og du synes *jeg* blar i gamle papirer?» smilte han.

«Men det du leter etter, er jo ikke der,» innvendte Line. «Du har holdt på med de greiene i tjuefem år, men svaret er jo ikke der.»

«Tjuefire,» rettet Wisting og reiste seg. Han visste at svaret nok ikke fantes i noen av eskene i klesskapet, men samtidig var han overbevist om at minst ett av de 763 navnene som inngikk i etterforskningsmaterialet, tilhørte en person

som visste hva som hadde skjedd den gangen i oktober for snart tjuefire år siden.

Han løftet opp en av de røde ringpermene og slo opp på et tilfeldig dokument. En vitneforklaring. Papiret den var skrevet på, var slitt og teksten falmet. Wisting leste starten på en tilfeldig setning midt på siden og visste hvordan den endte uten å lese ferdig. Det var et rutineavhør. Det inneholdt ingen vesentligheter eller interessante detaljer, men hver gang han leste det, eller hvilket som helst annet dokument, fikk han den samme forestillingen om at denne gangen ville han oppdage en detalj han tidligere hadde oversett, eller tolke det som sto der i en ny og klargjørende sammenheng.

«Skal du?» spurte Line og rykket ham ut av tankene.

Han lukket permen og skjønte at han enda en gang ikke hadde fått med seg hva hun sa.

«Skal du være med ham på hyttetur igjen?» spurte hun.

«Hvem da?» spurte Wisting, selv om han skjønte hvem hun mente.

«Han,» svarte Line med et oppgitt nikk mot stablene med saksdokumenter.

«Jeg tror ikke det,» svarte Wisting.

«Men du har tenkt deg hjem til ham i morgen?»

Wisting nikket. Det var blitt til det. At han hvert år, den 10. oktober, besøkte Martin Haugen.

«Beklager,» sa han og la permen fra seg.

Han visste hvordan han ble når årsdagen nærmet seg. Den gamle saken fylte opp bevisstheten hans og skjøv alt annet til side.

«Hva skal dere gjøre i kveld?» spurte han og gikk til vinduet. Utenfor var det mørkt. Det lå dråper av regn på glasset.

Line ga datteren den siste skjeen med yoghurt.

«Jeg skal på trening,» svarte hun og løftet barnet ned på gulvet. «Jeg håpet du kunne se til henne. Hun trives ikke så godt på barneparkeringen.»

Lille Amalie ble stående på gulvet og vakle.

«Du kan parkere henne her,» smilte Wisting og klappet i

hendene for å lokke barnebarnet til seg. Hun stabbet i vei og lo da Wisting fanget henne og løftet henne opp.

«Forsiktig,» advarte Line. «Hun har akkurat spist.»

Wisting satte henne ned, gikk inn i naborommet og hentet en lekekasse. Så helte han ut innholdet og satte seg på gulvet sammen med henne.

Amalie grep en rød trekloss og sa et eller annet som Wisting ikke forsto.

«Takk skal du ha,» sa Line og reiste seg. «Jeg er tilbake om et par timer.»

Hun vinket til dem, men Amalie var altfor opptatt til å registrere at moren gikk.

I ti minutter satt de på gulvet sammen, men etter hvert ble barnebarnet mer interessert i å leke for seg selv.

Kneleddene kneppet da han reiste seg. Han gikk bort til pappesken, fant fram notatblokka og satte seg tilbake i stolen. Han bladde fram og tilbake, strakte seg etter brillene og huket dem på seg igjen.

Alle opplysninger i sakene han jobbet med, havnet mellom permene i den tykke, blå notatboka hans. Først stikkord om sakens nakne fakta, så etter hvert detaljer, vitneforklaringer, dokumentasjon og laboratorieresultater. Notatboka var sakens anker. Den inneholdt hvert eneste avhør han foretok, og hvert eneste innhentet bevis, og den dannet alltid grunnlaget for vurdering av neste trekk.

Han forsto ikke hvorfor Line var så negativt innstilt til at han fortsatt kikket på den gamle saken. Vanligvis var hun tiltrukket av uløste gåter og ubesvarte spørsmål. Det samme vitebegjæret som hadde gjort ham til etterforsker, hadde gjort henne til journalist. Dersom veien hun gikk på delte seg i to og hun valgte veien til høyre, ville hun gjerne vite hvor den andre veien kunne ført henne. Etter at Amalie ble født, hadde hun begynt med slektsforskning. Først og fremst handlet det antakelig om at hun ville gi datteren en stor familie, siden faren mer eller mindre var ute av bildet. Men det var den dypereliggende vitelysten hennes som lå bak. Han forsto hvordan det lå en egen tilfredsstillelse i

det å stadig kunne avdekke nye familieforbindelser og gradvis se mer av et helhetlig bilde. Det var ikke helt ulikt en politietterforskning.

Søken etter svar lå i bunn for alt Line hadde gjort som journalist. For Line handlet det ikke bare om å rapportere en nyhetsbegivenhet. Hun ville vite hva som lå bak. Det var en egenskap redaksjonen i VG satte pris på. De ville gjerne beholde henne og hadde forlenget permisjonen hennes i håp om at hun ville komme tilbake i fast jobb.

Han hadde ikke noe ønske om at hun skulle gå inn i Katharina-saken, men kunne ikke forstå at hun var så uinteressert. Kanskje var det fordi saken alltid hadde vært der. Line var seks år den gangen Katharina Haugen forsvant. Hun var vant til at han med jevne mellomrom fant fram de gamle dokumentene og gravde seg ned i dem. Eller kanskje var det fordi hun, som så mange andre, hadde akseptert den forklaringen som de fleste hadde forsonet seg med. At Katharina Haugen en mørk oktobernatt for tjuefire år siden hadde valgt å ta sitt eget liv.

Men hvor var det i så fall blitt av liket?

En alternativ teori var at det hadde skjedd en ulykke. At hun hadde gått en tur, falt og blitt liggende. Men det reiste bare enda flere spørsmål enn det ga svar.

Uansett om hun hadde forsvunnet på den ene eller andre måten, så var det også de andre tingene. Det som gjorde at Wisting tok saken fram igjen, år etter år. Som det med den mystiske koden på kjøkkenbordet, mannen i nabohuset som han aldri ble klok på, og dette med den ukjente faren hennes. Og så var det blomstene. Fjorten røde roser.

Amalie hadde reist seg. Hun sto i sin egen verden og holdt seg i armlenet på en stol mens hun beit i en fargerik plastrangle.

Wisting smilte til henne før han åpnet en av permene og fant fram avhøret av en av de siste som hadde sett Katharina Haugen i live. Det var en venninne som het Mina Ruud. Hun og Katharina sang i kor sammen og hadde kjent hverandre i fem år. De siste ukene hadde ikke Katharina vært

på øvelsene. På telefonen hadde hun forklart venninnen at hun ikke var i form, at hun ikke hadde overskudd. To dager før hun forsvant hadde Mina derfor dratt hjem til henne. Katharina hadde ganske riktig sett både sliten og blek ut. Det var tydelig at noe plaget henne, mente Mina. På direkte spørsmål hadde Katharina bare avfeid det og forklart at hun hadde begynt å ta noen vitamintabletter i håp om å bli bedre. I avhøret forklarte Mina at hun hadde sett en større forandring hos Katharina i løpet av det siste året. Hun var vanligvis det Mina kalte et overskuddsmenneske, bestandig glad. Sprudlende, var ordet som ble brukt. Men så måtte det ha skjedd noe som gjorde at hun endret personlighet. Hun holdt seg hjemme. Gikk sjelden ut, var nesten aldri sammen med venner lenger. Ble innesluttet, nedstemt og taus.

I Mina Ruud sin forklaring var det særlig et avsnitt Wisting hadde bitt seg merke i. Det var som om Katharina bar på noe mørkt, hadde hun sagt til etterforskeren som avhørte henne. Som om hun hadde en hemmelighet hun ikke kunne fortelle noen.

Det var flere som beskrev Katharina Haugen som depressiv før hun forsvant, både venner og arbeidskollegaer. Det var en utbredt oppfatning at det skyldtes at hun lengtet tilbake til familien og andre kjente i Østerrike.

Wisting hoppet litt fram og leste noen andre avsnitt i forklaringen til Mina Ruud. Brått stoppet han opp ved en setning han ikke hadde dvelt ved tidligere. Mina Ruud prøvde å tidfeste en samtale med Katharina. Katharina hadde fortalt henne at hun to dager tidligere hadde møtt en østerriksk mann. Det hadde vært et tilfeldig møte på en kafé. Han hadde spurt om stolen ved bordet hennes var ledig, og Katharina hadde lagt merke til tonefallet hans og spurt om han var fra Østerrike. Det hadde vært hyggelig å treffe en fra samme land som henne selv.

Etterforskerne hadde brukt mye ressurser på å finne mannen. Og da var det vesentlig å finne ut når møtet hadde skjedd. Så vidt Mina husket, var det en ettermiddag i midten av august.

Det var i alle fall det Wisting hadde lest, men det var ikke det det sto i papirene.

Han leste setningen en gang til: Det var ettermiddag i midten av august.

Det manglet et ord. Han hadde alltid lest setningen som om det sto *Det var en ettermiddag i midten av august*. Men ordet *en* var utelatt. Det var en vanlig feil. Han gjorde det selv av og til. Det var ikke alle ordene han tenkte som kom ned på papiret. Når han leste gjennom, ble hjernen lurt til å tro at ordet sto der, fordi man strengt tatt ikke leser ord for ord, men lar blikket flyte gjennom setningen.

At ordet manglet betydde ingenting. Det forandret ikke på noe, men det ga ham en tanke om at det kunne være andre ting i det omfattende etterforskningsmaterialet som han hadde oversett.

Han la rapporten fra seg og gikk løs på den nærmeste bunken med fornyet interesse og engasjement. Når noen forsvant slik Katharina hadde gjort, var det fire muligheter: selvmord, ulykke, flukt eller at det lå en kriminell handling bak. De hadde undersøkt alle teoriene, også muligheten for at hun hadde forlatt landet uten å si fra til noen for å begynne et nytt liv, enten i hjemlandet eller et annet sted i verden.

Wisting hadde aldri hatt tro på ideen om at Katharina hadde forsvunnet av egen fri vilje. Selv om de manglet både lik og åsted, hadde han alltid sett på Katharina-saken som en drapssak. Det var ikke én enkelt ting som gjorde at han konkluderte på den måten, men summen av omstendigheter. Som kofferten på senga, bøkene som var tatt ut av bokhylla og bildet som var tatt ut av rammen. Og så var det koden på kjøkkenbordet.

Han fant fram fotokopien igjen og studerte den på nytt. Tre svakt buede streker delte arket og dannet to kolonner. I bunnen var det satt en strek på tvers. Resten av arket besto av en serie med tall. 362 var skrevet med en ring rundt og sto oppført to ganger. Det samme gjaldt tallet 334. På samme måte var tallet 18 oppført to ganger med en firkant rundt. Ellers var flere tall spredt rundt på arket: 206, 613, 148,

701, 404, 49. Det som gjorde den kryptiske beskjeden interessant, var at det på siden av arket var tegnet et kryss hvor den ene streken var litt lengre enn den andre, slik at det så ut som et kors. Gang på gang var den svarte kulepennen ført fram og tilbake til det nesten var slitt hull på arket.

Nok en gang ble Wisting sittende og kikke på korset og tallene. Denne gangen var det som om det var noe som lugget i underbevisstheten hans. At tallene var i ferd med å gi en slags mening.

Han trakk pusten og holdt den inne. Det var akkurat et slikt øyeblikk han var ute etter når han tok fram de gamle sakspapirene igjen. At han i løpet av året som var gått hadde lært noe – hørt, sett eller på annen måte opplevd noe som utvidet erfaringsgrunnlaget, slik at han ville være i stand til å tolke innholdet i sakspapirene på en ny måte. Han var der nå, kjente han. På nippet til å forstå. En replikk, et bilde, en ubetydelig detalj som i løpet av de siste tolv månedene hadde festet seg i underbevisstheten, var i ferd med å gi ham en tråd i saken.

Han leste tallene høyt i et forsøk på å hjelpe hjernen til å bringe noe til overflaten.

«206, 613, 148 ...»

Lille Amalie hermet etter ham. Hun forsøkte å si de samme tallene og lo av sitt eget mislykkede forsøk.

Wisting kastet et blikk bort på henne. Hun var helt blå rundt munnen. I hånden holdt hun en kulepenn. Hun hadde bitt hull på den, og blekket rant nedover hånden hennes.

Hun gurglet og lo og puttet kulepennen tilbake i munnen.

Wisting kastet papirene fra seg, styrtet bort til henne og dro kulepennen ut av fingrene hennes.

Leppene hennes, tennene, tungen og hele den nedre delen av ansiktet var farget blått. Han bar henne under armen og løp ut på badet, satte på vannet og holdt henne over vasken. Så fylte han håndflaten med vann, kastet det i ansiktet hennes og gjentok prosessen. Amalie begynte å skrike. Han kastet på mer vann, inn i den åpne munnen. Amalie hostet og harket. Farget vann rant ned i vasken. Til tross for pro-

testene fortsatte han å skylle henne til han var sikker på at munnhulen var tom for blekk. Så satte han seg på dosetet med barnebarnet på fanget og forsøkte å trøste henne.

«Det går bra,» sa han og forsøkte å være munter i stemmen.

Amalie roet seg litt. Wisting lirket fram mobiltelefonen fra lomma og ringte legevakta. Kort fortalte han hva som hadde skjedd.

Sykepleieren spurte om navnet.

«Ingrid Amalie Wisting,» svarte han og oppga fødselsdatoen.

Han hørte lyden av et tastatur i andre enden.

«Hvor mye blekk har hun fått i seg?» ville sykepleieren vite.

«Jeg vet ikke,» innrømmet Wisting og bar Amalie med seg ut i stua igjen. Kulepennen lå på gulvet og hadde laget en blå flekk på teppet.

«Det er litt mer enn halvparten av blekket igjen,» sa han. «Men det meste er nok på klærne og hendene.»

«Små mengder blekk er normalt helt ufarlig,» beroliget sykepleieren. «Det verste er om hun har tygd i seg plastbiter.»

Wisting kikket på pennen. Enden av den var oppfliset.

«Hva kan skje da?» spurte han.

«Hun kan sette dem i halsen,» svarte sykepleieren. «Men det høres jo ut til å ha gått bra. Kanskje får hun litt vondt i magen, men de kommer nok ut igjen på en naturlig måte.»

Wisting takket og tok med seg Amalie inn på badet igjen. Han fuktet en klut og forsøkte å vaske ansiktet og de små fingrene hennes. Det hjalp litt, men blåfargen gikk ikke bort. Så fant han fram tannbørsten sin, tok på litt tannkrem og forsøkte å børste de små, misfargede tennene hennes. Amalie protesterte og begynte å gråte igjen. Han ga opp, tok henne med ut i stua og sank ned i stolen med barnebarnet på fanget. Redselen han hadde følt var i ferd med å gå over i irritasjon. Han var irritert på seg selv.

Amalie fortsatte å gråte. Hun var sikkert trett, og uroen

hans smittet over på henne. Han reiste seg, og med barnebarnet på hoften samlet han sammen alt som hadde med Katharina-saken å gjøre, og la det tilbake i esken. En av permene var ikke lukket, og løsarkene fløt ut over bordet og ned på gulvet. Han sopte dem sammen og stappet dem tilbake i den store esken, uten å bry seg om de ble krøllete eller at han skapte uorden. Han ville bare ha alt sammen vekk.

Han løftet Amalie over til den andre hoften, lukket klaffene på den store pappesken og skjøv den inntil veggen med foten. Så satte han seg på gulvet sammen med Amalie og studerte henne. Klærne var ødelagt. Det var antakelig noe hun var i ferd med å vokse ut av uansett, men han fikk tilby Line å erstatte dem.

Gråten hadde gitt seg, og de var langt inne i en lek som gikk ut på å stable treklosser oppå hverandre, da Line kom.

Hun smilte da hun så at de lekte, men stivnet da hun så blåfargen rundt munnen og på klærne til Amalie.

«Hva har skjedd?» spurte hun og løftet opp datteren.

«Hun fikk tak i en kulepenn,» svarte Wisting.

«Passet du ikke på?»

«Hun var kjapp,» svarte Wisting.

«Men du var vel sammen med henne?»

«Selvfølgelig,» svarte Wisting. «Men plutselig satt hun der med ansiktet fullt. Jeg tror det var din kulepenn. Den må ha falt ut av veska di da du viste meg parkeringsboten.»

Line fuktet tommelen og begynte å gni Amalie på haka.

«Jeg har snakket med legevakta,» forklarte Wisting. «Blekk er ikke farlig i små mengder. Litt vanskelig å få bort, men det er ikke farlig.»

Line sukket.

«Jeg får ta henne med hjem og bade henne.»

Hun satte seg på en stol og begynte å kle på datteren.

Wisting ryddet sammen lekene på gulvet.

«Jeg kan kjøpe nye klær til henne,» sa han. «Eller i alle fall betale for det.»

Line ristet på hodet.

«Ikke tenk på det,» sa hun og reiste seg. «Takk for at du kunne passe på henne.»

«Jeg beklager,» sa Wisting. «Jeg er visst en elendig barnevakt.»

Line ga ham et raskt smil.

«Det går greit,» sa hun og kastet et blikk mot esken med saksdokumenter.

«Husk at Thomas kommer hjem i helgen, da,» sa hun.

Thomas var tvillingbroren hennes. Han arbeidet som helikopterpilot i Forsvaret, og var bare hjemme et par ganger i året.

«Jeg skal lage pizza,» smilte Wisting.

Det var noe han hadde begynt med da Line og Thomas var tenåringer. Hver fredag når han kom hjem fra jobb, satte han en pizzadeig. Line og Thomas hjalp ham med fyllet. De hadde holdt på med det gjennom hele 90-tallet, helt til Thomas dro i militæret.

«Vi kommer,» sa Line og klemte datteren. «Skal du si ha det til bestefar?»

Wisting gikk bort til dem, ga dem en klem hver og fulgte dem til døra. Der ble hans stående og se etter dem mens de gikk gjennom regnet og ned til Lines hus i bunnen av gata.

Han hadde løyet, slo han fast og tenkte på hvor enkelt han hadde fortalt at han hadde vært sammen med Amalie i stedet for å innrømme at han hadde vært opptatt av Katharina-saken. Det var ikke bare det at han hadde løyet, men han hadde skjøvet deler av skylden og ansvaret over på Line. Han hadde hevdet at det var hennes skyld at det lå en kulepenn blant lekesakene.

Han lukket døra, gikk tilbake til stua og ble stående og se på pappesken han hadde skjøvet bort.

Løgn var en bestanddel i enhver etterforskning. Alle løy. Det var sjelden snakk om direkte usannheter, men de aller fleste omgikk sannheten på en eller annen måte. De snakket tvetydig, tiet om enkeltheter, overdrev, pyntet på ting for å gjøre seg mer interessant, eller holdt tilbake opplysninger som satte dem selv i et dårlig lys. I tillegg var det slik at

folk ofte husket feil, at de husket det de hadde opplevd på en annen måte enn slik det faktisk hadde skjedd. Og i stedet for å innrømme at de ikke husket, fylte de inn tomrommene slik de trodde og mente det måtte være, gjerne formet av hva andre hadde hørt eller sett. For å avsløre disse løgnene, var man avhengig av å ha annen informasjon, slik at man kunne etterprøve det som ble sagt.

Han bøyde seg ned og plukket opp pennen som Amalie hadde tygd på. Logoet til Politiets Fellesforbund var så vidt synlig bak tyggemerkene til Amalie. Det var hans kulepenn. Han lurte på om han kom til å fortelle det til Line eller bare la det ligge. Uansett var ikke pennen noe å spare på. Han tok den med seg ut på kjøkkenet og kastet den i søpla. Så gikk han tilbake til stua, åpnet klaffene på pappesken og fant fram saken igjen.